การพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

The Development of the Instruments to Measure the Life Skills in Prevention of Sexual Relations in School of Students of Secondary Grad I

สุธีรา ราษฎรินทร์ (Suteera Rasadarin)*
ดร.สุธาสินี บุญญาพิทักษ์ (Dr.Suthasinee Boonyapithak)**
นรา บูรณรัช (Nara Buranarach)***

คำสำคัญ

1. เครื่องมือวัดทักษะชีวิต 2. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

คำนำ

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ ร่างกายเจริญเติบโตเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความสับสนในตนเองปรับตัวไม่ได้มีปัญหามากมาย โดยเฉพาะปัญหาในเรื่องเพศและการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่ง 1 ใน 4 ของประชาชนชาวไทยเป็นวัยรุ่น โดยองค์การอนามัยโลกได้กำหนดอายุของวัยรุ่นอยู่ในระหว่าง 10-24 ปี ซึ่งแบ่งออก เป็น 3 ระยะ ได้แก่ วัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 10-15 ปี วัยรุ่นตอนกลาง อายุระหว่าง 16-19 ปี และวัยรุ่นตอนปลายอายุระหว่าง 20-24 ปี พบว่า การติดเชื้อโดยการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น สาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม มีเพื่อนเป็นสื่อกลางสำคัญที่ทำให้เกิด

* มหาบัณฑิต หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
** อาจารย์ ภาควิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)
*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

ปฏิบัติตนไม่ถูกต้อง ตลอดจนมีสถานเริงรมย์ และสื่อต่างๆ ที่ยั่วยุ ทำให้วัยรุ่นมีค่านิยม และพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดโรค (จิราพร มงคลประเสริฐ. 2543 : 15) จะเห็นได้ว่าเรื่องเพศศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่ประสบปัญหาทางเพศมากที่สุด ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องช่วยกันให้ความรู้เรื่องเพศแก่วัยรุ่น เริ่มตั้งแต่วัยเด็ก โดยให้ความรู้อย่างเหมาะสมกับวัย มารดา บิดา ครู อาจารย์ จะต้องช่วยกันอบรมสั่งสอนให้คำปรึกษา เป็นต้น เพื่อที่จะได้นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และควรเสริมสร้างด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติตนของวัยรุ่นเพื่อนำไปสู่การมีสุขภาพดี การแก้ปัญหาที่ถูกต้อง (จุฑามาศ นุชนารถ. 2531 : 3) เพื่อให้เด็กที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นได้เกิดพฤติกรรมการป้องกันเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้อง และถ้าขาดการเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์แล้วก็จะก่อให้เกิดความเคร่งเครียดทางอารมณ์ อาจเป็นสาเหตุผลักดันให้แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ อันนำไปสู่ปัญหาด้านพฤติกรรม เช่น การติดสารเสพย์ติด การทะเลาะวิวาท ลักขโมย การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน และความเบี่ยงเบนทางเพศ เป็นต้น ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างยิ่ง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือ ม.1 ถึง ม.3 ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น เป็นวัยที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนไว้ว่านักเรียนจะต้องเข้าใจธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม แรงขับทางเพศของชายหญิงเมื่อเริ่มเข้าสู่วัยแรกรุ่น สามารถปรับตัว และจัดการได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นการที่จะทราบว่าเด็กนักเรียนมีพฤติกรรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์อย่างเหมาะสมหรือไม่จำเป็นจะต้องมีเครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ และจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า เครื่องมือที่นำไปใช้ในการวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนในช่วงวัยดังกล่าวมีเครื่องมือจำนวนน้อยมากที่จะสามารถนำไปใช้วัดทักษะชีวิต

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1 โดยมุ่งที่จะพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะชีวิตว่าสามารถนำไปใช้วัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนได้หรือไม่ อย่างไร และศึกษาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้น พร้อมกับสร้างเกณฑ์ปกติ และคู่มือการใช้ ซึ่งผลจากการพัฒนาเครื่องมือจะทำให้ได้เครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่มีคุณภาพให้ข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในประเด็นต่อไปนี้

1. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

2. สร้างเกณฑ์ปกติ (norms) และคู่มือการใช้เครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พร้อมสร้างเกณฑ์ปกติ และคู่มือการใช้

2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เพื่อวิเคราะห์ขอบข่ายเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษา องค์ประกอบของทักษะชีวิตที่แสดงถึงการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน รวมทั้งแนวทางการสร้างเครื่องมือวัดทักษะชีวิตด้านต่าง ๆ อย่างละเอียด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือวัดเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. เขียนนิยามปฏิบัติการของทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสุขศึกษา จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคำนิยาม และพฤติกรรมบ่งชี้

4. ดำเนินการสร้างข้อสอบตามนิยามของทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จำนวน 4 ฉบับ คือ แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน แบบทดสอบวัดการคิดในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน แบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน และแบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ

5. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของแบบทดสอบด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสุขศึกษา จำนวน 4 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดผลการศึกษา จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบในแต่ละข้อว่าวัดได้ตรงตามเนื้อหาและคุณลักษณะที่ต้องการวัดหรือไม่ แล้วจึงนำผลการพิจารณามาหาค่าดัชนีความสอดคล้องแล้วคัดเลือกข้อความหรือสถานการณ์ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.85 ขึ้นไป

6. นำแบบทดสอบมาปรับปรุงตามประเด็นข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดสอบครั้งที่ 1 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง 5 โรงเรียน จำนวน 345 คน นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ คือ หาจุดบกพร่องในการใช้ภาษา วิธีการดำเนินการสอบ และเวลาที่ใช้ในการสอบหาค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบ

7. นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้มาจัดเข้าชุด แล้วนำไปทดสอบครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่าง 5 โรงเรียน จำนวน 345 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อเพื่อหาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนก คำนวณจากสูตรการหาดัชนีค่าความง่ายของข้อสอบ และดัชนีค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

8. นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้ มาจัดเข้าชุดแบบทดสอบ แล้วนำไปทดสอบเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่าง 10 โรงเรียน จำนวน 769 คน นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน เพื่อตรวจสอบคุณภาพทั้งฉบับ คือ หาค่าอำนาจจำแนก หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง หาความเที่ยงตรงเชิงสภาพ หาความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายใน พร้อมทั้งสร้างเกณฑ์ปกติ (norms) และคู่มือการใช้

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลจากการพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบทดสอบจำนวน 4 ฉบับ โดยมีองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ครอบคลุม 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์จากเอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิต ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจ เพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้ผู้ตอบเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด 2) แบบทดสอบวัดการคิดในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความคิดวิเคราะห์

โดยการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น สาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม มีเพื่อนเป็นสื่อกลางสำคัญที่ทำให้เกิด

มหาบัณฑิต หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ
อาจารย์ ภาควิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาการประเมินผลและวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

วิจารณ์ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีสถานการณ์ให้ผู้ตอบเขียนคำตอบที่ตรงกับความคิดของผู้ตอบ 3) แบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นแบบวัดเจตคติเกี่ยวข้องกับความตระหนักและความภูมิใจในตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม มีลักษณะเป็นแบบมาตรวัดเจตคติของลิเคอร์ท 5 ระดับ 4) แบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร การตัดสินใจและแก้ปัญหา และการจัดการกับอารมณ์และความเครียด มีลักษณะเป็นแบบทดสอบสถานการณ์ 3 ตัวเลือก

แบบทดสอบที่พัฒนาขึ้นได้นำไปทดลอง 2 ครั้ง และครั้งที่ 3 หาคุณภาพของเครื่องมือวัดทักษะชีวิตดังกล่าว พร้อมทั้งการสร้างเกณฑ์ปกติ ซึ่งผลจากการพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีดังนี้

1. คุณภาพของแบบทดสอบ

1.1 ความเที่ยงตรงของเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีดังนี้

1.1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ใช้วิธีการให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเนื้อหาสุขศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัดผลการศึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบในแต่ละข้อว่าวัดได้ตรงตามเนื้อหาและ คุณลักษณะที่ต้องการหรือไม่ คำนวณโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้มีค่าตั้งแต่ 0.85 ถึง 1.00 ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกันการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนได้ผ่านการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเครื่องมือทั้ง 4 ฉบับ สามารถวัดได้ตรงตามคุณลักษณะของพฤติกรรมบ่งชี้ และถือได้ว่าข้อสอบและข้อความแต่ละข้อเป็นตัวแทนของคุณลักษณะที่ดีของพฤติกรรมนั้น ซึ่งสอดคล้องกับบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2531 : 132-133) กล่าวว่า ถ้าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือได้ว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะของกลุ่มพฤติกรรมนั้น

1.1.2 ความเที่ยงตรงเชิงสภาพของแบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนกับคะแนนที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนโดยครูสอนวิชาสุขศึกษา ด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ซึ่งคะแนนจากแบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนกับคะแนนที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่ครูสอนวิชาสุขศึกษาประเมินมีค่าเท่ากับ 0.325 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

1.1.3 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกันการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทั้ง 4 ฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ ใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ผลปรากฏ ดังนี้

1.1.3.1 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีค่าตั้งแต่ 0.25 ถึง 0.63 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกข้อ ซึ่งถือว่าเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสามารถวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่ต้องการวัดสอดคล้องกับงานวิจัยการสร้างแบบวัดทักษะชีวิตของวันดี โต๊ดำ (2544 : 108) ที่ได้หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของแบบวัดทักษะชีวิต พบว่า องค์ประกอบความรู้ความเข้าใจ ด้านพุทธิพิสัยมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง สามารถวัดองค์ประกอบของทักษะชีวิตได้ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับกรอบแนวคิดทักษะชีวิตของกรมสุขภาพจิตที่

จัดความรู้ความเข้าใจเป็นองค์ประกอบพื้นฐานขององค์ประกอบอื่น ๆ (กรมสุขภาพจิต. 2543 : 57)

1.1.3.2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดการคิดในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีค่าตั้งแต่ 0.60 ถึง 0.75 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกข้อ ซึ่งถือว่าแบบทดสอบวัดการคิดในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างสามารถวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่ต้องการวัด

1.1.3.3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีค่าตั้งแต่ 0.19 ถึง 0.61 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกข้อ ซึ่งถือว่าแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง สามารถวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่ต้องการวัด

1.1.3.4 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีค่าตั้งแต่ 0.24 ถึง 0.65 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกข้อ ซึ่งถือว่าแบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง สามารถวัดได้ตรงตามคุณลักษณะที่ต้องการวัด สอดคล้องกับคำกล่าวของรวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธุ์ (2533 : 92) ที่กล่าวว่า ถ้าข้อความใดมีค่าสหสัมพันธ์กับคะแนนรวมสูง คือ สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า ข้อความนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง สามารถวัดในสิ่งที่เป็นคุณลักษณะนี้ได้จริง

1.2 ความยากง่ายและอำนาจจำแนกของเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีดังนี้

1.2.1 ความยากง่าย และอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จากการวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อโดยใช้สูตรดัชนีค่าความยากง่ายและสูตรดัชนีค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

1.2.1.1 ผลการทดสอบครั้งที่ 1 ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.50 ซึ่งถือว่าข้อสอบมีค่าความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ ผู้วิจัยจึงคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายและอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปทดสอบครั้งที่ 2

1.2.1.2 ผลการทดสอบครั้งที่ 2 ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จำนวน 35 ข้อ มีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.51 ซึ่งถือว่าข้อสอบมีค่าความยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ และมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.62 ซึ่งถือว่าข้อสอบทุกข้อมีอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ สอดคล้องกับบุญเรียง ขจรศิลป์ (2539 : 87) กล่าวว่าข้อสอบที่มีคุณภาพได้รับการคัดเลือกเข้าเป็นแบบทดสอบนั้นควรมีค่าอำนาจจำแนกเป็นบวก และไม่ต่ำกว่า 0.20 สามารถนำไปใช้ทดสอบต่อไปได้ เนื่องจากข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ทั้งหมด ดังนั้น ในการรวมฉบับใหม่ผู้วิจัยจึงได้นำข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ ไปทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

1.2.2 ความยากง่ายและอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดการคิดในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน วิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้สูตรวิทนีย์ และชาเบอร์

1.2.2.1 ผลการทดสอบครั้งที่ 1 ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดการคิดในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีค่าความยากง่าย จำนวน 10 ข้อ ตั้งแต่ 0.21 ถึง 0.46 ซึ่งถือว่าข้อสอบมีค่าความ

ยากง่ายอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ และค่าอำนาจจำแนก มีค่าระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 ซึ่งถือว่ามีอำนาจจำแนก แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ จำนวน 5 ข้อ เพื่อนำไปทดสอบครั้งที่ 2

1.2.2.2 ผลการทดสอบครั้งที่ 2 ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดการคิดในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จำนวน 7 ข้อ มีค่าความยากง่าย ตั้งแต่ 0.31 ถึง 0.40 โดยมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.34 ถึง 0.44 ซึ่งถือว่าข้อสอบมีค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกอยู่ในเกณฑ์ทุกข้อ ผู้วิจัยจึงได้นำข้อสอบ จำนวน 5 ข้อ ไปทดสอบเพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

1.2.3 อำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน วิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้การทดสอบที

1.2.3.1 ผลการทดสอบครั้งที่ 1 ปรากฏว่า แบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จำนวน 40 ข้อ มีค่าสถิติที ตั้งแต่ 2.25 ถึง 10.08 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ถือว่ามีอำนาจจำแนก แล้วคัดเลือกข้อสอบเพื่อนำแบบทดสอบ จำนวน 36 ข้อ ไปทดสอบครั้งที่ 2

1.2.3.2 ผลการทดสอบครั้งที่ 2 ปรากฏว่า แบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จำนวน 30 ข้อ มีค่าสถิติที ตั้งแต่ 2.42 ถึง 10.50 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกข้อ ซึ่งถือว่ามีอำนาจจำแนก สามารถจำแนกผู้สอบได้ดี

1.2.4 อำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน วิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้การทดสอบที

1.2.4.1 ผลการทดสอบครั้งที่ 1 ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จำนวน 40 ข้อ มีค่าสถิติที ตั้งแต่ 2.01 ถึง 7.68 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และระดับ 0.05 ซึ่งถือว่าทุกข้อมีอำนาจจำแนก แล้วคัดเลือกแบบทดสอบ จำนวน 34 ข้อ ไปทดสอบครั้งที่ 2

1.2.4.2 ผลการทดสอบครั้งที่ 2 ปรากฏว่า แบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จำนวน 30 ข้อ มีค่าสถิติที ตั้งแต่ 4.29 ถึง 12.42 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกข้อ ซึ่งถือว่ามีอำนาจจำแนก ผู้วิจัยจึงได้นำข้อสอบทั้งหมดไปทดสอบครั้งที่ 3 เพื่อหาคุณภาพ

1.3 ความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ทั้ง 4 ฉบับ จากการทดสอบหาคุณภาพเครื่องมือ มีดังนี้

1.3.1 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยใช้สูตรของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (KR-20) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด เท่ากับ 2.44 ซึ่งถือว่าแบบทดสอบวัดความรู้มีความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง

1.3.2 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดการคิดในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่า ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด เท่ากับ 1.17 ซึ่งถือว่าแบบทดสอบวัดการคิดในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนด้านพุทธิพิสัยมีความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง

1.3.3 ความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่า ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดเท่ากับ 5.91 ซึ่งถือว่าแบบวัดเจตคติมีค่าความเชื่อมั่นสูง

1.3.4 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่า ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

ในการวัด เท่ากับ 3.68 ซึ่งถือว่าแบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนด้านทักษะพิสัยมีค่าความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง

แบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่นค่อนข้างสูงนี้อาจเป็นเพราะแบบทดสอบได้ผ่านการปรับปรุง คัดเลือก และหาคุณภาพรายข้อ ซึ่งสอดคล้องกับล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 209) กล่าวว่า ค่าความเชื่อมั่นควรมีค่ามากกว่า 0.70 จึงจะเป็นแบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่นได้ สอดคล้องกับกังวล เทียนกัณฑ์เทศน์ (2540 : 179) กล่าวว่า ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะของข้อสอบ กล่าวคือ ข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง จะทำให้ค่าความเชื่อมั่นสูงด้วย และสอดคล้องกับสำเริง บุญเรืองรัตน์ (2545 : 106) กล่าวว่า แบบทดสอบจะมีความเชื่อมั่นสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ คือ จำนวนข้อสอบที่มีจำนวนข้อมากมีความเชื่อมั่นสูงกว่า ข้อสอบที่มีจำนวนข้อน้อย ดังนั้น แบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นสูงอย่างเชื่อถือได้

2. เกณฑ์ปกติ และคู่มือการใช้เครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ปกติในรูปคะแนนทีปกติเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของผู้สอบ ผลจากการทดสอบหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่า คะแนนดิบของเครื่องมือแต่ละฉบับนั้น การกระจายของคะแนนยังไม่กระจาย ซึ่งพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 355) ได้กล่าวไว้ว่า ในการทดสอบใด ๆ ก็ตาม มีอยู่น้อยนักที่นักเรียนสอบได้คะแนนทุกระดับชั้นตั้งแต่คะแนน 0 ถึงคะแนนเต็ม จึงมีความจำเป็นที่การสร้างเกณฑ์ปกติจะต้องขยายขอบเขตของคะแนนที่ได้จากการทดสอบให้กว้างออกไปครอบคลุมคะแนนทุกระดับชั้นของแบบทดสอบนั้น ๆ ด้วยเสมอ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงปรับขยายขอบเขตของคะแนนดิบในบางช่วงคะแนน ซึ่งได้คะแนนเกณฑ์ปกติจากการทดสอบหาคุณภาพเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนดังนี้ เกณฑ์ปกติจากแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีคะแนนดิบตั้งแต่ 8 ถึง 30 คะแนน คะแนนทีปกติของแบบทดสอบมีค่าตั้งแต่ T_{23} - T_{73} แบบทดสอบวัดการคิดในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีคะแนนดิบตั้งแต่ 5 ถึง 15 คะแนน คะแนนทีปกติของแบบทดสอบมีค่าตั้งแต่ T_{25} - T_{74} แบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีคะแนนดิบตั้งแต่ 75 ถึง 139 คะแนน คะแนนทีปกติของแบบทดสอบมีค่าตั้งแต่ T_{26} - T_{71} แบบทดสอบวัดทักษะในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีคะแนนดิบตั้งแต่ 20 ถึง 60 คะแนน คะแนนทีปกติของแบบทดสอบมีค่าตั้งแต่ T_{21} - T_{66}

3. คู่มือการใช้เครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างคู่มือการใช้เครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสำหรับเป็นแนวทางในการนำไปใช้ทดสอบกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในการนำเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ซ้ำกัน และการนำเกณฑ์ปกติที่สร้างขึ้นไปใช้ควรอ่านคู่มือการใช้เครื่องมือวัดทุกครั้งทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดของเครื่องมือวัดแต่ละฉบับ วิธีการดำเนินการสอบ และการแปลความหมายคะแนน ซึ่งจะช่วยให้การนำเครื่องมือวัดดังกล่าวไปใช้บรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการ และนอกจากนั้นในการนำเครื่องมือวัดทักษะชีวิตดังกล่าวไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ในระดับชั้นที่แตกต่างกันออกไป ควรหาเกณฑ์ปกติใหม่สำหรับการแปลผลคะแนนของกลุ่มผู้สอบ เพื่อให้การแปลผลคะแนนครอบคลุม ชัดเจน เหมาะสมกับการนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายนั้น ๆ มากที่สุด รวมถึงครูและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์โดย

ยึดตามกรอบองค์ประกอบของทักษะชีวิตที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นเพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประกอบการพัฒนาทักษะชีวิตกับกลุ่มผู้เรียนได้อย่างครอบคลุม ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้และมีเครื่องมือวัดทักษะชีวิตที่มีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. (2543). คู่มือการสอนทักษะชีวิตเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์.

กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์. (2540). การวัด การวิเคราะห์ การประเมินทางการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

จิราพร มงคลประเสริฐ. (2539). ผลของการใช้แผนการสอนเพศศึกษาต่อความรู้เจตคติ และสุขปฏิบัติทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอเมือง จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

จุฑามาศ นุชนารถ. (2531). การมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิดของกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ในจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์ และวันทนีย์ วาสิกะสิน. (2540). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2531). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์.

บุญเรียง ขจรศิลป์. (2539). วิธีการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : พี.เอ็น. การพิมพ์.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2535). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บริษัทพิงเกอร์ปริ้นแอนด์มีเดีย จำกัด.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2546). ทักษะชีวิต. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยฯ.

รรีวรรณ อังคนุรักษ์. (2533). การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ชลบุรี : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

วันดี โต๊ะดำ. (2544). การพัฒนาแบบวัดทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำเริง บุญเรืองรัตน์. (2537). ทฤษฎีและวิธีการวัดด้านพุทธิพิสัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุธีรา ราษฎรินทร์. (2547). การพัฒนาเครื่องมือวัดทักษะชีวิตเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ .

World Health Organization (WHO). (1994). Life skills education for children and adolescences in schools. London : Education Department of Health.